




Ebeveynlerin Evlilik Doyumu ile Okul Öncesi Çocuklarının Öz-Düzenleme Becerileri Arasındaki İlişkide Demokratik Ebeveynliğin Aracılık Rolü**The Mediating Role of Authoritative Parenting in the Relationship between Parents' Marital Satisfaction and Preschool Children's Self-Regulation Skills**Özgün Uyanık-Aktulun¹  Pınar Karababa²  Tuba Gözlet³ ¹ Doç. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Afyonkarahisar, Türkiye² Yüksek Lisans Öğrencisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Afyonkarahisar, Türkiye³ Yüksek Lisans Öğrencisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Afyonkarahisar, Türkiye**Makale Bilgileri***Geliş Tarihi (Received Date)*

20.02.2025

Kabul Tarihi (Accepted Date)

19.11.2025

***Sorumlu Yazar**

Pınar Karababa

Uşak Fen Lisesi, Merkez/Uşak

pctiner09@gmail.com

Öz: Bu araştırmanın amacı ebeveynlerin evlilik doyumu, demokratik ebeveyn tutumları ve çocuklarının öz-düzenleme becerileri arasındaki doğrudan ilişkileri ve evlilik doyumu ile öz-düzenleme becerileri arasındaki ilişkide demokratik ebeveyn tutumunun aracı rolünü incelemektir. Araştırmanın katılımcı grubunu okul öncesi eğitimine devam eden çocuğa sahip yaşları 25 ile 47 arasında değişen 376 (348 anne ve 28 baba) ebeveyn oluşturmaktadır. Katılımcılara demografik bilgi formu ile birlikte Evlilik Doyumu Ölçeği, Ebeveyn Tutum Ölçeği ve 4-6 Yaş Çocuklarına Yönelik Öz-Düzenleme Becerileri Ölçeği sunulmuştur. Araştırma ilişkisel tarama modeli ışığında gerçekleştirilmiştir. Bulgular ebeveynlerin evlilik doyumu, demokratik ebeveyn tutumları ve çocuklarının öz-düzenleme becerileri arasında pozitif yönde anlamlı ilişkileri ortaya koymuştur. Bulgular ayrıca ebeveynlerin evlilik doyumu ile çocuklarının öz-düzenleme becerileri arasındaki ilişkide ebeveynlerin demokratik ebeveyn tutumlarının aracı rolünün anlamlı olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Evlilik doyumu, demokratik ebeveynlik, öz-düzenleme becerileri, okul öncesi

Abstract: The aim of this study was to examine the direct relationships between parents' marital satisfaction, authoritative parenting attitudes, and their children's self-regulation skills and the mediating role of authoritative parenting attitudes in the relationship between marital satisfaction and self-regulation skills. The participant group of the study consisted of 376 parents (348 mothers and 28 fathers) with children attending preschool education, aged between 25 and 47. The participants were presented with the Marital Satisfaction Scale, the Parenting Attitude Scale, and the Self-Regulation Skills Scale for 4-6 Year-Old Children along with a demographic information form. The study was conducted in light of the relational screening model. The findings showed positive significant relationships between parents' marital satisfaction, authoritative parenting attitudes, and their children's self-regulation skills. The findings also showed that the mediating role of parents' authoritative parenting attitudes in the relationship between parents' marital satisfaction and their children's self-regulation skills was significant.

Keywords: Marital satisfaction, authoritative parenting, self-regulation skills, preschool

Uyanık-Aktulun, Ö., Karababa, P., ve Gözlet, T., (2025). Ebeveynlerin evlilik doyumu ile okul öncesi çocuklarının öz-düzenleme becerileri arasındaki ilişkide demokratik ebeveynliğin aracılık rolü. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(4), 553-563. <https://doi.org/10.17556/erziefd.1642658>

Giriş

Erken çocukluk dönemi, bireylerin gelecek yaşamlarındaki psikososyal işlevselliklerinin temellerinin atıldığı kritik bir yaşam evresidir. Bu dönemde, etkili öz-düzenleme becerilerinin kazanımı yaşam boyu sağlıklı gelişimi ve olumlu uyumu destekler (Montroy vd., 2016). Bu gelişim sürecinde, çocuklar tepkisel davranışlardan daha gelişmiş öz-düzenleme biçimlerine doğru gelişim gösterirler ve bu durum yönetici işlevler gibi birçok becerinin bütünleştirilmesi gerektiğini belirtir (Cole vd., 2010). Okul öncesi dönem, çocukların öz-düzenleme becerilerinin hızla geliştiği bir dönemdir (Slot vd., 2017). Okul öncesi dönem ayrıca çocukların bilişsel, motor, dil, psiko-sosyal gelişimleri açısından önemli bir yere sahiptir (Bayındır, 2016). Gelişimin bu kritik evresinde, çocuklar yaşam boyu kullanacakları birden fazla beceri geliştirirler. Bu bağlamda öz-düzenleme becerileri diğer gelişim becerileri ile etkileşim içinde varlığını sürdürür (Slot vd., 2017). Okul öncesi eğitime devam eden çocuklarda öz-düzenleme ayrıca okula hazır olma durumunun temel bir yönü olarak kabul edilir ve geç çocukluk ve ergenliğe kadar akademik başarıyı, sosyal yeterliliği, sağlıklı başa çıkma becerilerini ve olumlu sınıf içi davranışları öngördüğü bulunmuştur (McClelland vd., 2013; Rimm-Kaufman vd., 2009). Buna göre, gelişimin kritik olduğu bir dönemde, öz-düzenleme becerilerinin gelişiminde rol oynayan koşullara ilişkin anlayışımızı geliştirmek, çocukların

öz-düzenleme becerilerinin desteklenmesini amaçlayan gelecek etkili önleme ve müdahale girişimlerine rehberlik edebilir. Bu bağlamda, mevcut araştırma aile bağlamına odaklanmıştır.

Okul öncesi dönemde öz-düzenlemenin gelişimi ele alındığında, sosyal bağlamların, özellikle de ailenin etkisi kritik bir konuma gelir (Kiss vd., 2014). Çeşitli rollerin bulunduğu ve doğal bir küçük topluluk olan aile, birbiriyle bağlantılı olan karşılıklı etkileşimin olduğu sosyal-kültürel bir sistemdir (Özabacı ve Erkan, 2017). Ebeveyn-çocuk ilişkisi, ebeveynlerin tutumu, ebeveynler arasındaki iletişim ve ilişkinin niteliği ailenin yapısını oluşturmaktadır (Bavelas ve Segal, 1982). Aile sistemindeki ilişkilerin bireysel gelişim üzerindeki etkisi açıktır (Cox ve Paley, 1997). Bu gelişim sürecinde çocuk ile ebeveynleri arasındaki duygusal ve fiziksel yakınlığın derecesi dikkate alındığında çocukların öz-düzenleme becerilerinin gelişiminde ebeveynlerin rolü daha da önemli hâle gelir. Bu doğrultuda, aile yapısı, ev ortamı, ebeveynlerin öz-düzenlemesi, mizacı, ruh sağlığı durumu, ebeveyn-çocuk ilişkisi, ebeveyn katılımı, ebeveyn duyarlılığı, ortak ebeveynlik gibi ailesel yapılar çocuğun öz-düzenleme becerilerinin gelişimi ile ilişkilidir (Kiss vd., 2014). Ayrıca, anne-babaların evlilik doyumu ile okul öncesi çocuklarının öz-düzenleme becerileri arasında pozitif yönde anlamlı ilişkinin varlığı belirtilmiştir (Liu vd., 2024). Ancak, anne-babaların evlilik doyumu ile okul öncesi çocukların öz-

düzenleme becerileri arasındaki ilişkinin altında yatan süreçler belirsizliğini korumaktadır. Bundan dolayı, mevcut araştırma bu belirsizlikleri gidermeye dönük olarak anne-babaların evlilik doyumu düzeyleri ile okul öncesi çocuklarının öz-düzenleme becerileri arasındaki ilişkide demokratik ebeveynliğin aracılık rolünü keşfetmeye odaklanmıştır.

Öz-Düzenleme

Öz-düzenleme kavramı, kişilerin dikkatini sürdürebilme, arzularını ve isteklerini erteleyebilme, sosyal kurallara uyum sağlayabilme, duygularını kontrol edebilme becerileridir (Berk ve Meyers, 2015). Öz-düzenleme, yönetici işlevler, bilişsel beceriler ve öz yeterli becerilerinin temelinde yer alan ayrıca duygu ve davranışların etkisi ile benlik kavramının gelişiminde aktif rol oynayan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır (Oruç, 2012). Öz-düzenleme becerisi, belirli bir hedefe yönelik çaba gerektiren dikkati kontrol etme ve sürdürebilme ayrıca dürtülerini, duygu ve davranışlarını uyarlayarak çevreye uyum sağlayabilme kapasitesidir (Bodrova ve Leong, 2008). Zimmerman (2000), öz-düzenlemeyi bireysel hedeflere ulaşmak için döngüsel bağlam içerisinde kullanılan sosyal ortama özgü süreçler olarak tanımlamaktadır.

Doğumdan itibaren gelişmeye başlayan öz-düzenleme becerileri bilişsel, sosyal, dil, motor gelişiminde etkin bir rol oynamaktadır (Yaralı ve Aytar, 2017). Davranışlarını ve duygularını düzenleyebilen çocuklar sosyal ilişkilerinde kabul görmektedir. Öz-düzenleme becerilerinin zayıf olduğu çocuklar davranış problemleri, toplum ve sosyal kurallara uyum sağlamada güçlük yaşayabilmektedirler (Eisenberg, vd., 2004). Schmitt ve arkadaşları (2014) tarafından yürütülen çalışmada erken okuryazarlık becerileri ile öz-düzenleme becerileri arasında pozitif yönde ilişki bulunmuştur. Bununla birlikte, okul öncesine devam eden çocuklarda yürütülen başka bir araştırma daha yüksek öz-düzenleme becerilerinin daha yüksek düzeyde okuma-yazma ve matematik becerilerinin yanı sıra sosyo-duygusal becerilerin pozitif bir yordayıcısı olduğunu göstermiştir (Korucu vd., 2022). Bununla birlikte, erken çocukluk döneminde daha yüksek düzeyde öz-düzenleme becerileri sergileyen çocukların ilerleyen dönemlerde kişilerarası iletişimi yönetmede daha başarılı olabileceğini ve daha iyi ruhsal sağlık durumu sergileyebileceğini öngören çalışma mevcuttur (Robson vd., 2020).

Öz-düzenleme, kişinin dikkatini, düşüncelerini, duygularını ve eylemlerini kontrol etme veya yönlendirme yeteneğini ifade eder (Hofmann vd., 2012). Çocuklar ev temelli bakımdan daha yapılandırılmış bir anaokulu ortamına geçtikçe, okuryazarlık, sayısal beceriler ve yazma becerilerinin yanı sıra sosyal ve öz-düzenleme becerilerine yönelik artan taleplerle karşı karşıya kalırlar (McClelland ve Cameron, 2012). Öz-düzenleme ayrıca sosyal ve öğrenme ortamlarında başarılı olmak için gerekli olan davranışları temsil eder. Gelişim süreci boyunca, çocukların okul da dâhil olmak üzere çeşitli ortamlardaki artan taleplere uyum sağlamak için duygu ve davranışlarını düzenleme kapasitelerinde gelişme göstermeleri beklenir. Ancak, birçok çocuk öz-düzenlemeyle ilgili sorunlar yaşar (Cadima vd., 2016). Bu bağlamda, yukarıdaki kanıtların da ifade ettiği üzere çocukların akademik ve sosyal ortamlarda başarılı bir şekilde hareket edebilmeleri için öz-düzenleme becerileri önemli bir kazanım olarak ön plana çıkmaktadır. Ayrıca, erken çocukluk dönemi ile uyuşan okul öncesi dönemde sağlıklı öz-düzenlemenin gelişimini desteklemek, uzun vadeli akademik

başarıyı arttırmanın ve sağlıklı psiko-sosyal işleyişi sağlamanın etkili bir yolu olarak görünmektedir. Duygu düzenlemesinin gelişiminde en etkili güçlerden biri çocukların ebeveynleridir (Kiss vd., 2014). Bundan dolayı, mevcut araştırma ilgili alanı ileriye taşıyabilir.

Evlilik Doyumu ile Öz-Düzenleme Becerileri Arasındaki İlişki

Evlilik, toplumun yapı taşı olan aile kavramının temelinde yer almaktadır. Evlilik doyumu, eşler arasındaki ilişkinin çevresel ve kişisel faktörler aracılığıyla etkilenmesi sonucunda evlilikte olumlu ya da olumsuz yaşantılardan eşlerin aldığı psikolojik tatmindir (Sokolski ve Hendrik, 1999). Kirby'e (2005) göre bireyin evliliğe dair algısı, duyguları ve perspektifidir. Evlilik doyumu ve niteliği arttıkça evlilik sağlam temellere oturmaktadır (Kirby, 2005). Eşler arasında sorumlulukları paylaşmak, çocukların gelişimi ve eğitimi ile ilgilenmek, eşlerin birbirlerine karşı gösterdikleri saygı ve sevgi, beklentilerin karşılanması evlilikten sağlanan psikolojik tatminin ön koşullarındandır (Chen, 1994). Yapılan araştırmalar, evliliklerinde yüksek doyuma sahip çiftlerin aile etkileşimlerinde daha fazla yatırım, destek, coşku ve olumlu duygu sergilediğini ve bu durumun daha iyi aile işlevselliği ile ilişkili olduğunu göstermiştir (Froyen vd., 2013; Lindahl ve Malik, 2011).

Öz-düzenleme, deneyimlenen tek bir içsel durum olarak değil bireyin bilişleri, duyguları ve davranışları üzerinde söz sahibi olduğu bir süreç olarak anlaşılır (Zimmerman, 2000). Özellikle, erken dönem bakım ilişkilerinin kalitesi ve öz-düzenlemeyi sosyal etkileşimlere entegre eden rol modellerin varlığı gibi bağlamsal etkiler çocuğun öz-düzenleme becerisinin şekillenmesinde önemlidir (Eisenberg vd., 2010). Öz-düzenleme, erken yıllarda çevre ile etkileşimler yoluyla gelişir. Çocukların büyüdüğü bir ortam olan aile bağlamının, çocukların öz-düzenlemesinin gelişimi ile ilişkili olduğu gösterilmiştir. Duygusal Güvenlik Kuramına göre, ebeveynler arası çatışma, çocukların ebeveynler arası bağlamlarda güvensizliklerini artırarak uyum sorunlarına karşı savunmasızlıklarını artırır (Cummings ve Davies, 2010). Düşmanlık, şiddet ve artan öfke içeren ebeveyn çatışmalarına tekrar tekrar maruz kalma, çocukların ebeveynler arası ilişkide güvenliklerini koruma hedeflerini baltalayan sağlıksız bir ortam olarak kavramsallaştırılır. Ebeveynler arası çatışma ile birlikte oluşan duygusal güvensizlik yetersiz öz-düzenleme becerileri için risk oluşturabilmektedir (Davies vd., 2016). Buna göre, eşler arasındaki daha yüksek düzeydeki evlilik doyumunun eşler arasındaki daha iyi uyumu ve dolayısıyla çocuklar için daha güvenli bir duygusal aile iklimini yansıtaacağı dikkate alındığında, anne-babaların daha yüksek evlilik doyumu ile çocuklarının öz-düzenleme becerileri arasında pozitif yönde bir ilişki beklemek akla yatkın görünmektedir. Örneğin, bir araştırma değerlendirmemizi dolaylı olarak desteklemektedir. Araştırma ebeveynler arasındaki artan çatışma ve uyumsuzluğun ergen çocukların öz-düzenleme becerilerini olumsuz yönde etkilediğini göstermiştir (Harma, 2008). Mevcut araştırmada öngörülen, evlilik doyumu ile çocukların öz-düzenleme becerileri arasındaki ilişki sosyal öğrenme teorisi perspektifinden de ele alınabilir. Bandura (1979) sosyal öğrenme teorisinde çocuğun dünyayı gözlemleyerek bu fonksiyonu öğrendiğini vurgulamaktadır. Erken çocuklukta en çok rol model alınan kişiler ise ebeveynlerdir. Eşler arasındaki çatışmanın nasıl yönetildiği, eşlerin birbirlerine yönelik ilgi ve saygısı ayrıca anne ya da babanın birbirine olan tutumunu çocuk ayna gibi

yansıtılmaktadır. Bu ifade ile tutarlı olarak önceki araştırmalar, daha yüksek uyumlu evlilik yaşantısına sahip olduğunu bildiren ebeveynlerin çocuklarının daha yeterli düzeyde sosyo-duygusal beceriler sergilediğini göstermiştir (Frosch vd., 2000; Xiao, 2025).

Demokratik Ebeveyn Tutumunun Aracı Rolü

Ebeveynlerin çocuk yetiştirme, bakımı ile ilgilenme sürecinde çocuğa yönelik benimsedikleri davranış, beklenti ve yönelimler ebeveyn tutumlarını ifade eder. Ebeveyn tutumları genel olarak demokratik, izin verici, otoriter ve ihmalkâr tutum olarak kabul edilmektedir. Anne-baba tutumları içerisinde en sağlıklı olan tutumun demokratik ebeveyn tutumu olduğu belirtilmektedir (Şahin Zeteroğlu, 2014). Demokratik tutumu benimseyen anne ve babalar çocuğun gelişimi ile yakından ilgilidirler, cezalandırıcı yaklaşımdan uzak bir tutum sergilerler ve katı kurallar koymamaktadırlar (Varlı, 2020). Bu tutumu gösteren ebeveynler, çocuğun biricik olduğunu bilir, kabiliyetlerini ve potansiyelini gerçekleştirmesine olanak sağlar. Bununla birlikte disipline etme aracılığıyla ilgi ve sevgiyi çocuktan esirgemez. Çocuğun ihtiyacı olan eğitim, sağlık, beslenme, korunma gibi temel ihtiyaçlarını karşılar (Kulaksızoğlu, 1997). Ebeveyn tutumu çocuğun gelişimi ve davranışları üzerinde büyük etkiye sahiptir. Okul öncesi dönemde ebeveynlerin çocuklarına yönelik demokratik yaklaşımları arttıkça çocukların da yaratıcı, bağımsız, dışadönük davranış sergileme olasılıkları artmaktadır (Grolnick, 2003). Anne baba tutumlarının problem çözme becerilerine etkisinin incelendiği çalışmada, demokratik tutum gösteren ebeveynlerin çocuklarının problem çözme becerilerinin otoriter anne babalara maruz kalan çocuklarına göre daha yüksek olduğu bulunmuştur (Işık, 2000). Bedge ve Özyürek (2016) tarafından yürütülen araştırma sonuçlarına göre babaların demokratik tutumu ile okul öncesi dönem çocuklarının eylemlerin sonucunu tahmin etme becerileri arasında pozitif bir ilişki vardır.

Bu çalışmanın kavramsal çerçevesi, aileyi, her biri diğerini etkileyen ve onlardan etkilenen, birbiriyle ilişkili alt sistemlerden oluşan ve organize bir bütün olarak gören Aile Sistemleri Kuramına dayanmaktadır (Cox ve Paley, 1997). Kurama göre aile, evlilik ve ebeveyn-çocuk alt sistemleri de dâhil olmak üzere birçok alt sistemden oluşur. Bu alt sistemlerden herhangi birini etkileyen koruyucu ve risk faktörlerinin ailedeki diğer alt sistemleri etkilemesi de muhtemeldir. Bu bağlamda, eşler arasında alt sistemdeki ilişkinin kalitesi (evlilik doyumu) ebeveyn ve çocuk alt sistemindeki ilişkinin kalitesine aktarılabilir (Cox ve Paley, 2003). Literatürde, teorik açıklamalar ampirik olarak da destek bulmuştur. Önceki çalışmalar eşler arasındaki evlilik doyumunun ebeveynlerin çocuklarına yaklaşım biçimlerini yordadığını göstermiştir (Zhang vd., 2024; Yang vd., 2023). Tatmin edici evlilik ilişkileri içinde olan ebeveynler, çocuklarının davranışlarına daha olumlu tepki verebilmekte ve çocuklarına daha olumlu yaklaşımlar gösterebilmektedir. Bunun tersine, ebeveynler evlilik ilişkilerinden memnun olmadıklarında ortaya çıkan olumsuz duygu ve davranışlar ebeveyn-çocuk etkileşimlerine aktarılabilir (Grych, 2002; Yang vd., 2023). Örneğin, bir araştırma evlilik doyum düzeyi daha düşük olan annelerin çocuklarına yönelik fiziksel cezayı daha çok kullandığını ve bunun da çocukların yaşam doyumu üzerinde olumsuz etkilerinin olduğunu göstermiştir (Yang vd., 2023). Benzer şekilde, başka bir araştırma daha yüksek evlilik doyumuna sahip ebeveynlerin daha az evlilik çatışması ve daha yüksek düzeyde evlilik birlikteliğini tecrübe

ettiğini ve bunun sonucunda çocuklarına daha fazla duygusal destek ve daha düşük düzeyde düşmanlık duyguları gösterdiğini belirtmiştir (Pedro vd., 2012). Bahsedilen çalışmalarla uyumlu başka bir çalışma, annelerin daha yüksek evlilik doyumunun ebeveynlik stresi ile çocuklarına yönelik katı disiplin yaklaşımı arasındaki ilişkiyi zayıflattığını rapor etmiştir (Liu ve Wang, 2015).

Bireylerin sağlıklı gelişiminde anne-babalar tarafından sağlanan demokratik ebeveyn tutumunun rolü açıktır (Bornstein ve Lansford, 2014). Benzer şekilde, önceki kanıtlar demokratik ebeveynlik yaklaşımını tecrübe eden çocukların daha yüksek düzeyde öz-düzenleme becerileri sergileme olasılığının olduğunu göstermektedir (Karreman vd., 2006). Demokratik ebeveynlik yaklaşımını benimseyen anne-babalar çocuklarını aile içinde birey olarak kabul ederler ve koşulsuz sevgi gösterirler. Çocuğun gelişim dönemlerini ve kendine has özelliklerini bilen demokratik ebeveynler, bilişsel süreçleri destekleyen ortamı çocuklarına sunmaktadırlar (Baumrind, 2013). Sağlıklı sınırların ve kuralların olduğu aynı zamanda sıcaklık ve duygusal destek sunulan bir aile ortamında yetişen çocuklar daha etkili bir şekilde öz-düzenleme becerilerini sergileyebilmektedirler. Örneğin, güncel bir araştırma anne-babaların demokratik ebeveynlik yaklaşımlarının okul öncesi çocuklarının öz-düzenleme becerilerini pozitif yönde yordadığını bildirmiştir (Liao ve Lin, 2025). Benzer şekilde, Tekin (2022) tarafından gerçekleştirilen çalışmada anne-babaların demokratik ebeveynlik yaklaşımları ile 48-72 aylık çocuklarının öz-düzenleme becerileri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulgusuna ulaşılmıştır.

Mevcut Araştırma

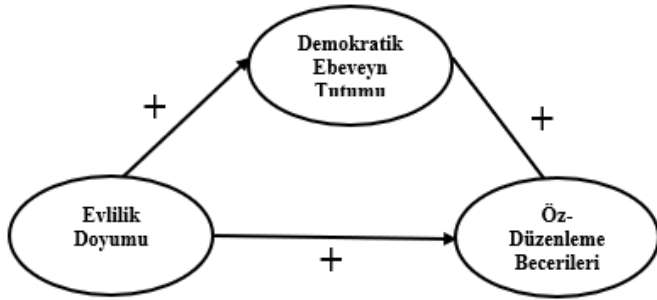
Öz-düzenleme becerileri erken çocukluk döneminde hızla gelişir. Çocukların akademik ve sosyal ortamlarda başarılı bir şekilde hareket edebilmelerinde öz-düzenleme becerileri kritiktir (McClelland ve Cameron, 2012). Bu dönemde bu becerinin kazanımında aile bağlamı ve özellikle ebeveynler önemli bir noktadadır (Bornstein ve Lansford, 2014). Çocukların öz-düzenleme becerilerinin gelişimi ailenin sağladığı etkileşimden beslenir (Kiss vd., 2014). Bu bağlamda, mevcut araştırmada okul öncesi eğitime devam çocukların öz-düzenleme becerilerinin yordayıcıları olarak evlilik doyumu ve demokratik ebeveynliğe odaklanılması önemlidir. Bu doğrultuda, öz-düzenleme becerilerinin gelişiminin desteklenmesinin kritik olduğu erken çocukluk döneminde evlilik doyumu ve ebeveyn tutumları önemli bir yere sahiptir (Burger, 2010). Eşler arasındaki iletişimin niteliği çocuk yetiştirme tutumuna yansımaktadır. Eşler arasındaki uyumsuzluk ve süregelen çatışmanın varlığı sağlıklı tutumun benimsenmesini olumsuz etkilemektedir (Pedro vd., 2012). Aynı zamanda, anne-babaların demokratik yaklaşımları çocukların öz-düzenleme becerilerinin gelişimine katkıda bulunur (Liao ve Lin, 2025). Bağımsız kanıtların aksine anne-babaların evlilik doyumu ile çocukların öz-düzenleme becerileri arasındaki ilişkide demokratik ebeveynlik yaklaşımının aracı rolüne odaklanan herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bundan dolayı, mevcut araştırmanın alan yazındaki boşluğu doldurarak ilgili çalışma alanına katkı sağlama beklenmektedir. Mevcut araştırma bulgularının okul öncesi çocuklarının öz-düzenleme becerilerinin altında yatan faktörlere ilişkin anlayış kazandırmasına ek olarak, çocukların öz-düzenlemelerinin nasıl desteklenebileceği konusunda özellikle öğretmenlere ve okul psikolojik danışmanlarına rehberlik etmesi beklenmektedir. Sonuç olarak mevcut araştırmada, evlilik doyumunun okul öncesi dönem

çocuklarının öz-düzenleme becerileri ile ilişkisinde demokratik ebeveyn tutumunun aracı rolünün incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda mevcut araştırmada şu hipotezler benimsenmiştir:

- H1: Evlilik doyumu öz-düzenleme becerilerini pozitif yönde yordamaktadır.
 H2: Evlilik doyumu demokratik ebeveynlik tutumunu pozitif yönde yordamaktadır.
 H3: Demokratik ebeveynlik tutumu öz-düzenleme becerilerini pozitif yönde yordamaktadır.
 H4: Evlilik doyumu ile öz-düzenleme becerileri arasındaki ilişkide demokratik ebeveynlik tutumu aracılık rolünü üstlenmektedir.

Yöntem

Mevcut araştırma ilişkisel tarama modeli ışığında yürütülmüştür. Araştırmanın modeli Şekil 1’de sunulmuştur.



Şekil 1. Aracılık modeli

Katılımcılar

Araştırmada uygun örnekleme yöntemi benimsenmiştir. Araştırmanın katılımcı grubunu 2023-2024 eğitim-öğretim yılının ikinci döneminde Afyonkarahisar il merkezindeki üç bağımsız anaokuluna devam eden 48-72 aylık çocuklara sahip yaşları 25 ile 47 arasında değişen toplam 376 ebeveyn (348 anne ve 28 baba) oluşturmuştur. Katılımcıların yaş ortalaması 34.48’dir (Ss.= 4.81). Katılımcılara ilişkin demografik özellikler Tablo 1’de sunulmuştur. Katılımcılardan 12’si ilkökul, 16’sı ortaokul, 124’ü lise ve 224’ü ise üniversite ve üstü eğitim düzeyindedir. 364 ebeveyn çekirdek ve 12 ebeveyn ise geniş aile yapısına sahiptir. 196 katılımcı kız çocuğunu 180 katılımcı ise erkek çocuklarına ilişkin veri toplama araçlarını yanıtlamışlardır. 48 ay ile 59 ay arası yaşında çocuğa sahip 136

ebeveyn bulunurken 240 ebeveyn 60 ay ile 72 ay arası yaşında çocuğa sahiptir. Katılımcılardan 136’sı tek çocuğa, 192’si iki çocuğa, 44’ü üç çocuğa ve 4 ebeveyn ise dört çocuğa sahiptir.

Veri Toplama Araçları

Evlilik Doyumu Ölçeği

Araştırmada anne ve babaların evlilik doyumunu tespit etmek için Akçabozan-Kayabol ve arkadaşları (2023) tarafından geliştirilen “Evlilik Doyumu Ölçeği” kullanılmıştır. Tek alt boyuta sahip olan ölçek, on iki maddeden oluşmakta olup 7’li Likert (1 = kesinlikle katılmıyorum, 7 = kesinlikle katılıyorum) tipindedir. Ölçeğin yapı geçerliği 357 (%82.9 kadın, %17.1 erkek) evli birey ile Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), ardından 163 (85 kadın, 78 erkek) evli katılımcı ile Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. Yaşam Doyum Ölçeği ile ölçüt bağıntılı geçerliliği test edilmiştir. Ölçeğin geliştirme çalışmasında, Cronbach Alpha iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı 0.99 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin test tekrar test güvenilirlik analizi iki hafta ara ile test edilmiş ve 0.92 olarak hesaplanmıştır. Mevcut araştırmanın iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı 0.97 olarak elde edilmiştir.

Ebeveyn Tutum Ölçeği (ETÖ)

Araştırmada anne ve babaların demokratik ebeveynlik düzeyini tespit etmek amacı ile Ebeveyn Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek ebeveynlerin 2-6 yaş arasındaki çocuklarını yetiştirme sürecinde gösterdikleri ebeveynlik tutumlarını belirlemek amacıyla Karabulut-Demir ve Şendil (2008) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek dört alt boyuta sahiptir: demokratik, otoriter, aşırı koruyucu ve izin verici. Ölçek 5’li Likert (1 = hiçbir zaman, 5 = Her zaman) tipinde olup toplam 62 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin geçerlik güvenilirlik çalışması için verilerin toplandığı örneklem grubu, 2-6 yaş arasında çocuğa sahip, düşük, orta ve yüksek sosyo-ekonomik düzeylerde olan 420 anne ve babadır. Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları demokratik tutum alt boyutu için 0.83, otoriter tutum alt boyutu için 0.76, aşırı koruyucu tutum alt boyutu için 0.75 ve izin verici tutum alt boyutu için ise 0.74 olarak bulunmuştur. Mevcut çalışmada ölçeğin demokratik ebeveyn tutumu alt boyutu için Cronbach Alpha iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı 0.97 olarak bulunmuştur.

Tablo 1. Katılımcılara ilişkin özellikler

Demografik Özellikler	Ölçüm	Değerler	
		N	%
Ebeveyn rolü	Anne	348	92.6
	Baba	28	7.4
Eğitim düzeyi	İlkokul	12	3.2
	Ortaokul	16	4.3
	Lise	124	33.0
	Üniversite ve üstü.	224	59.6
Aile türü	Çekirdek	364	96.8
	Geniş	12	3.2
Çocuğun cinsiyeti	Kız	196	52.1
	Erkek	180	47.9
Çocuğun yaşı	48 ay ile 59 ay arası	136	36.2
	60 ay ile 72 ay arası	240	63.8
Ailedeki toplam çocuk sayısı	Tek çocuk	136	36.2
	İki çocuk	192	87.2
	Üç çocuk	44	11.7
	Dört çocuk	4	1.1

4-6 Yaş Çocuklarına Yönelik Öz-Düzenleme Becerileri Ölçeği (Anne Formu)

Mevcut çalışmada katılımcıların 4-6 yaş çocuklarının öz-düzenleme beceri düzeylerinin belirlenmesinde Erol ve İvrendi (2018) tarafından geliştirilen, "4-6 Yaş Çocuklarına Yönelik Öz-Düzenleme Becerileri Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek yirmi maddeden oluşmakta olup 5'li Likert (1 = hiçbir zaman, 5 = Her zaman) olarak yapılandırılmıştır. Ölçek çalışma belleği (5 madde), dikkat (6 madde), engelleyici kontrol-davranış (4 madde) ve engelleyici kontrol-duygu (5 madde) olmak üzere dört alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı dikkat için 0.89, çalışma belleği için 0.82, engelleyici kontrol-duygu için 0.77 ve engelleyici kontrol-davranış için 0.75 ve toplam ölçek için 0,90 olarak hesaplanmıştır. Mevcut çalışmada ölçeğe ilişkin Cronbach Alpha iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı toplam puan için 0.95 olarak belirlenmiştir.

Prosedür

Araştırmanın veri seti, katılımcı gruptan 2023-2024 eğitim-öğretim yılının ikinci döneminde, Google Forms aracılığı ile elde edilmiştir. Bu araştırma için Afyon Kocatepe Üniversitesi Etik Kurul Başkanlığından onay alınmıştır. Ayrıca, tüm katılımcılardan onam formu alınmıştır. Katılımcılara demografik bilgi formunun yanında Evlilik Doyumu Ölçeği, Ebeveyn Tutum Ölçeği ve 4-6 Yaş Çocuklarına Yönelik Öz-Düzenleme Becerileri Ölçeği sunulmuştur. Katılımcılardan gelen veri setlerinden hariç tutulan olmamıştır. Katılım anonimdir ve gönüllülük esasına dayanmaktadır. Katılımcıların ölçekleri tamamlaması yaklaşık 20 dakika sürmüştür.

Veri Analizi

Araştırmanın tanımlayıcı istatistikleri ve korelasyon analizleri SPSS 0.23 yazılım programı kullanılarak yürütülmüştür. Anne ve babaların evlilik doyumu ile okul öncesi çocuklarının öz-düzenleme becerileri arasındaki ilişkide demokratik ebeveyn tutumunun aracı rolünü test etmek için Hayes'in (2017) geliştirdiği MACRO yazılım programında Model 4 kullanılmıştır. Analize anne ve babaların evlilik doyumu bağımsız, okul öncesi çocuklarının öz-düzenleme becerileri bağımlı ve demokratik ebeveyn tutumu aracı değişken olarak dâhil edilmiştir. Varsayılan dolaylı etkinin istatistiksel anlamlılığını test etmek için, 5000 önyükleme örneğine dayalı %95 önyargı düzeltilmiş önyükleme güven aralıkları kullanıldı. Ayrıca, %95 güven aralıkları sıfırı içermediğinde regresyon etkileri anlamlı kabul edilmiştir.

Tablo 2. Tanımlayıcı istatistikler ve korelasyonel ilişkiler

Değişkenler	İlişkiler		Tanımlayıcı İstatistikler		Cronbach's Alpha
	1	2	M	Ss.	
1. Evlilik Doyumu	1		70.81	13.32	0.97
2. Demokratik Tutum	0.56***	1	72.20	11.42	0.97
3. Öz-Düzenleme	0.49**	0.65***	77.98	12.74	0.95

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

Tablo 3. Değişkenler arasındaki doğrudan ve dolaylı ilişkiler

Model Yolları	%95 Güven Aralığında Ortalama Etkiler		
	Etki Değeri	Alt Sınır	Üst Sınır
Toplam Etki			
Evlilik doyumu → Öz-Düzenleme Becerileri	0.47**	0.39	0.56
Doğrudan Etki			
Evlilik doyumu → Öz-Düzenleme Becerileri	0.18**	0.09	0.27
Evlilik doyumu → Demokratik Ebeveyn Tutumu	0.48***	0.41	0.55
Demokratik Ebeveyn Tutumu → Öz-Düzenleme Becerileri	0.60**	0.50	0.71
Dolaylı Etki			
Evlilik doyumu → Demokratik Ebeveyn Tutumu → Öz-Düzenleme Becerileri	0.29***	0.20	0.38

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

Bulgular

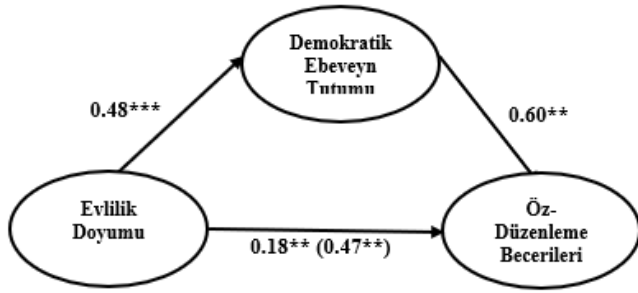
Mevcut araştırma ebeveynlerin evlilik doyumu, demokratik ebeveyn tutumları ve çocuklarının öz-düzenleme becerileri arasındaki doğrudan ilişkileri ve evlilik doyumu ile öz-düzenleme becerileri arasındaki ilişkide demokratik ebeveyn tutumunun aracı rolünü incelemek için tasarlanmıştır. Bu bölümde, öncelikle çalışmada incelenen değişkenler ile ilgili tanımlayıcı istatistikler ve aralarındaki korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Ardından, aracılık testi için MACRO yazılım programının Model 4'ü yürütülmüştür.

Korelasyonel Bulgular

İncelenen değişkenlere ilişkin tanımlayıcı istatistikler Tablo 2'de sunulmuştur. Pearson korelasyon analizi sonuçları evlilik doyumunun hem demokratik ebeveyn tutumu ($r = 0.56$; $p < 0.001$) hem de öz-düzenleme becerileri ($r = 0.49$; $p < 0.001$) ile pozitif yönde anlamlı ilişki içinde olduğunu göstermiştir. Ayrıca analiz sonuçları demokratik ebeveyn tutumu ile öz-düzenleme becerileri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulgusu rapor etmiştir ($r = 0.65$; $p < 0.001$).

Aracılık Bulguları

Evlilik doyumu ile öz-düzenleme becerileri arasındaki ilişkide demokratik ebeveyn tutumunun aracı rolüne ilişkin bulgular Tablo 3'te ve Şekil 2'de gösterilmiştir. Analiz sonuçları araştırma modelinin anlamlı olduğunu göstermiştir ($R = 0.67$, $R^2 = 0.44$, $F = 148.4473$, $p < 0.001$). Evlilik doyumunun öz-düzenleme becerileri üzerindeki yordayıcı toplam etkisi anlamlı bulunmuştur ($\beta = 0.47$, $p < 0.001$, %95GA = [0.39, 0.56]). Aracı değişken olarak demokratik ebeveyn tutumu analize dâhil edildiğinde, bulgular evlilik doyumunun demokratik ebeveyn tutumunu pozitif yönde anlamlı olarak yordadığını göstermiştir ($\beta = 0.48$, $p < 0.001$, %95GA = [0.41, 0.55]) ve demokratik ebeveyn tutumu da öz-düzenleme becerilerini pozitif yönde ve anlamlı olarak yordamaktadır ($\beta = 0.60$, $p < 0.001$, %95GA = [0.50, 0.71]). Bununla birlikte, evlilik doyumunun öz-düzenleme becerileri üzerindeki yordayıcı etkisi azalmıştır ancak hâlâ anlamlı bulunmuştur ($\beta = 0.18$, $p < 0.001$, %95GA = [0.09, 0.27]). Ayrıca, bulgular dolaylı etkinin de anlamlı olduğunu göstermiştir ($\beta = 0.29$, $p < 0.001$, %95GA = [0.20, 0.38]). Sonuç olarak, bulgular demokratik ebeveyn tutumunun evlilik doyumu ile çocukların öz-düzenleme becerileri arasındaki ilişkiye kısmi aracılık ettiğini göstermiştir.



Şekil 2. Aracılık modeli

Tartışma

Bu çalışmada ebeveynlerin evlilik doyumu, demokratik ebeveyn tutumları ve okul öncesi eğitime devam eden çocuklarının öz-düzenleme becerileri arasındaki doğrudan ilişkiler ve evlilik doyumu ile öz-düzenleme becerileri arasındaki ilişkide demokratik ebeveyn tutumunun aracı rolünün incelenmesi amaçlanmıştır. Bulgular öncelikle araştırma değişkenleri arasında önceki araştırma sonuçları ile paralel olarak anlamlı doğrudan ilişki sonuçlarını göstermiştir. İkinci olarak, araştırma bulguları evlilik doyumu ile öz-düzenleme becerileri arasındaki ilişkide demokratik ebeveyn tutumunun aracı rolü üstlendiğini belirtmiştir. Mevcut bulgu, evlilik doyumu ile çocukların öz-düzenleme becerileri arasındaki ilişkinin altında yatan süreci aydınlatmaya dönük demokratik ebeveynliğin aracılık rolü ile ilk kanıtlardan birini sunmaktadır. Bundan dolayı, araştırma bulgularının ilgili alan yazına katkı sağlayarak gelecek önleme ve müdahale girişimlerine rehberlik etmesi beklenmektedir.

Mevcut çalışmada Hipotez 1 doğrulanmıştır. Bulgular ebeveynlerin evlilik doyumlarının çocuklarının öz-düzenleme becerilerini pozitif yönde anlamlı bir şekilde yordadığını göstermiştir. Bu sonuç literatürden destek bulmuştur. Daha spesifik olarak önceki araştırmalar eşler arasındaki evlilik ilişki kalitesinin çocuklarının bilişsel gelişimi ile ilişkili olduğunu göstermiştir (Cummings ve Keller, 2006; Harma, 2008; Katılmış, 2023). Örneğin, bir araştırma annelerin evlilik uyum düzeyi ile 4-6 yaş çocuklarının öz-düzenleme becerileri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin varlığını rapor etmiştir (Katılmış, 2023). Çocuğun gelişimi, çocuk ile çevresi arasında sürekli değişen dinamik bir etkileşimi yansıtır. Bu çerçevede, evlilikteki problemler çocukların gelişimini etkileyen çevresel bir stres etkenini ifade eder. Çocuklar evlilikteki anlaşmazlığı ailenin istikrarına ve kişisel refahına tehdit olarak yorumladığında, çocukların duygusal güvenliği tehlike altına girdiğinde bu durum bilişsel öz-düzenleme kalıplarıyla yansıtılabilmektedir (Davies ve Cummings, 1994). Bundan dolayı çocuğun zayıf öz-düzenleme becerisi ebeveynler arasındaki zayıf evlilik doyumunun bir aynası olarak değerlendirilebilir. Aynı zamanda, düşük evlilik doyumunu deneyimleyen bireylerin öz-düzenleme becerileri bu durumdan olumsuz etkilenebilmektedir (Constant vd., 2020). Bundan dolayı, ebeveynlerini model alan çocukların öz-düzenleme becerilerinin gelişimi bu süreçten olumsuz etkilenebilir.

Bulgular daha yüksek evlilik doyumu bildiren anne ve babaların daha yüksek düzeyde demokratik ebeveyn tutumu sergileyeceğini rapor ederek hipotez 2'yi desteklemiştir. Bu ilişki Aile Sistemleri Teorisi bağlamında açıklanabilir. Bu teoriye göre eşler arasındaki ilişkinin kalitesi ebeveyn-çocuk arasındaki ilişkiye aktarılabilmektedir (Cox ve Paley, 1997). Buna göre, düşük evlilik doyumuna sahip anne ve babalar çocuklarına daha olumsuz yaklaşımlar sergileyebilmektedir.

Bu ilişki daha önceki araştırmalarla da desteklemiştir. Örneğin, bir araştırma daha yüksek evlilik çatışması ve daha düşük düzeyde evlilik doyumu bildiren ebeveynlerin otoriter ebeveynliğine daha fazla değer verdiğini ve daha düşük düzeyde demokratik ebeveynlik sergilediğini göstermiştir (Ahmadi ve Saadat, 2015). Benzer şekilde, başka bir araştırma evliliklerinde daha mutlu olan anne ve babaların çocuklarına daha yüksek düzeyde demokratik ebeveynlik sergilediğini belirtmiştir (Huang vd., 2024).

Bulgular hipotez 3'ün geçerliliğini kanıtlamıştır. Araştırma bulguları anne ve babaların demokratik ebeveyn tutumunun çocuklarının öz-düzenleme becerilerini pozitif yönde anlamlı olarak yordadığını göstermiştir. Literatür mevcut araştırma bulgusu ile paralellik göstermektedir. Önceki araştırmalar, ebeveynlerin olumlu ebeveynlik stratejileri kullanmasının çocuklarının öz-düzenleme becerilerine katkı sağladığını, olumsuz ebeveynlik stratejilerinin ise çocuklarda daha zayıf öz-düzenleme ile ilişkili olduğunu göstermektedir (Grolnick ve Farkas, 2002; Karreman vd., 2012). Çocuklarının ipuçlarına ve ihtiyaçlarına duyarlı olan ve çocukların istenen hedeflere ulaşmalarına yardımcı olan ebeveynler, çocukların düşüncelerini, duygularını ve davranışlarını durumsal talepleri karşılayacak şekilde uyarlamak için uygun öz-düzenleme stratejileri modelleri sağlar. Bu doğrultuda, olumlu, sıcak ve duyarlı ebeveynliğin çocukların öz-düzenleme kapasitelerinin gelişimini desteklediği vurgulanmaktadır (Baker, 2018).

Son olarak, araştırma bulguları ebeveynlerin evlilik doyumu ile okul öncesi eğitime devam eden 4-6 yaş çocuklarının öz-düzenleme becerileri arasındaki ilişkide demokratik ebeveynlik tutumunun aracılık rolünü üstlendiğini göstererek hipotez 4'ü doğrulamıştır. Daha önce yapılan çeşitli araştırmalar evlilik kalitesi ile çocukların gelişimleri arasındaki ilişkide ebeveynliğin aracılık rolünü bulmuştur. Örneğin, Çin popülasyonunda gerçekleştirilen bir araştırma sert disiplinli ebeveynlik yaklaşımının evlilik doyumunu ile çocukların yaşam doyumları arasındaki ilişkide aracılık rolünü üstlendiğini göstermiştir (Yang vd., 2023). Benzer şekilde Cui ve Conger (2008) Amerikalı ailelerden elde edilen verileri analiz etmiş ve sert ebeveynlik ve düşmanlık gibi olumsuz ebeveynlik davranışlarının evlilik sorunlarını ergenlerin uyumsuzluğuyla ilişkilendirdiğini bulmuştur. Bireylerin evlilik doyumlarının etkisini çocukların öz-düzenleme becerilerinin gelişimine taşıyabilecek belki de en somut göstergelerden biri ebeveynlik yaklaşımlarıdır. Eşlerin evliliklerine dair duygusal durumları çocuklarına yaklaşım biçimlerini etkileyebilmektedir. Eş alt sistemi ebeveyn-çocuk alt sistemini etkileyebilmektedir veya tam tersi (Cox ve Paley, 1997). Örneğin, bir araştırma evlilik doyumu düşük olan annelerin daha yüksek düzeyde ebeveynlik stresi yaşadığını ve bununla daha yüksek düzeyde katı disiplin yaklaşımlarına neden olduğunu bulmuştur (Liu ve Wang, 2015). Evlilik doyumu düşük olan bireylerin olumsuz duygusal deneyimler içinde olduğunu düşündüğümüzde çocuğuna bilinçli, kontrollü, destekleyici ve sıcak bir yaklaşım sergilemesi sekteye uğrayabilir (Erel ve Burman, 1995). Bununla birlikte, düşük evlilik doyumuna sahip bireylerin daha düşük düzeyde eşlerinden ebeveynlik desteğini deneyimlemeleri daha olasıdır (Pedro vd., 2012). Bir araştırma eşlerinden destek alamayan bireylerin daha fazla ebeveynlik stresi yaşadığını ve bunun sonucunda daha düşük düzeyde demokratik ebeveynlik davranışları sergilediğini göstermiştir (Lau ve Power, 2020). Sonuç olarak, daha düşük demokratik ebeveynlik davranışlarına maruz kalan çocukların daha düşük düzeyde öz-düzenleme becerileri geliştirmeleri daha olasıdır. Diğer

tarafından demokratik ebeveynlik yaklaşımlarına maruz kalan çocukların öz-düzenleme becerilerinin daha yüksek olması muhtemeldir. Çünkü demokratik ebeveynler duyarlıdır ve sıcaklık gösterirler bununla birlikte uygun sınırlar koyarlar ve davranışlar için net standartlar sağlayarak, aktif izleme yaparak ve çocukların olumsuz duygularını azaltarak öz-düzenlemenin gelişimini destekleyen dış kontroller sağlarlar (Olson vd., 1990).

Sınırlılıklar ve Öneriler

Mevcut bulgular araştırmanın bazı sınırlılıkları çerçevesinde değerlendirilmelidir. Öncelikle, araştırma bulguları okul öncesi eğitime devam eden çocuğa sahip nispeten kolektivist bir kültüre sahip anne ve babalar ile sınırlıdır. Mevcut araştırmada baba katılım oranının düşük olması da bir sınırlılık olarak değerlendirilebilir. Araştırma hipotezlerinin daha yüksek baba katılım oranı ile farklı kültür ve yaş gruplarında test edilmesi mevcut bulguların genellenebilirliğine katkı sağlayabilir. Araştırmanın bir diğer sınırlılığı çalışmanın kesitsel bir tasarım ile yürütülmüş olmasıdır. Kesitsel tasarım değişkenler arasındaki yordayıcı etkilere ilişkin nedensel çıkarımlara izin vermemektedir. Nedensel çıkarımlar için gelecek araştırmalar deneysel veya boyamsal modeller çerçevesinde yürütülebilir. Araştırmanın son sınırlılığı aracı değişkenin türü ile ilişkilidir. Mevcut araştırma bulgusu yalnızca demokratik ebeveynlik tutumu ile sınırlıdır. Bundan dolayı, bulgular bilinçli farkındalıklı ebeveynlik, duyarlı ebeveynlik gibi diğer olumlu ebeveynlik yaklaşımlarına genellenemez. Gelecek araştırmalar diğer olumlu ebeveynlik yaklaşımlarının aracılık rolünü test edebilir.

Literatür ebeveynlerin evlilik kaliteleri ile ilgili deneyimleri ile çocuklarının öz-düzenleme becerileri arasındaki pozitif ilişkiyi vurgulamaktadır. Ancak, bu ilişkinin altında yatan süreçlere ilişkin çok az bilgi yer almaktadır. Buna göre, mevcut araştırma ebeveynlerin evlilik doyumu ile çocuklarının öz-düzenleme becerileri arasındaki ilişkide demokratik ebeveynlik yaklaşımının aracılık rolünü inceleyerek bunun ilk örneklerinden birini sunmaktadır. Araştırma bulgularının gelecek çalışmalara, önleyici girişimlere ve müdahale çabalarına rehberlik etmesi beklenmektedir. Öncelikle, araştırma bulguları okul öncesine devam eden çocukların öz-düzenleme becerilerinin gelişiminde aile bağlamının önemini bir kez daha vurgulamıştır. Bu bağlamda, öz-düzenleme becerilerinin gelişiminde problem yaşayan okul öncesi öğrencilere müdahalede çocuğun aile çevresine odaklanmanın gerekliliği dikkati çekmektedir. Ayrıca, mevcut bulgular düşük düzeyde demokratik ebeveynlik yaklaşımlarına maruz kalan ve yeterli öz-düzenleme becerileri sergilemeyen okul öncesi çocuklarına müdahalede ebeveynlerin evlilik ilişkilerindeki tatmin düzeylerini keşfetme ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Diğer taraftan, evlilik doyumları düşük ebeveynlerin demokratik olmayan ebeveynlik yaklaşımı aracılığı ile çocuklarının yetersiz öz-düzenleme becerilerinin gelişimindeki riske dair farkındalıkları arttırılabilir. Son olarak, bu çalışma, öz-düzenleme problemi yaşayan okul öncesi çocuklarının düzeylerini geliştirmede anne ve babaların evlilik doyumlarını ve demokratik ebeveynlik yaklaşımlarını arttırmanın umut verici hedefler olduğunu vurgulamaktadır.

Yazar Katkı Oranı

Tüm yazarlar makalenin tüm süreçlerinde eşit oranda rol almışlardır. Tüm yazarlar çalışmanın son halini okumuş ve onaylamıştır.

Etik Kurul Beyanı

Bu çalışma Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulunda (Protokol No. 263815) 17.04.2024 tarihli 2024/132 toplantısında alınan onay kararı ile yürütülmüştür.

Çatışma Beyanı

Yazarlar çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmadığını beyan etmektedir.

Kaynakça

- Ahmadi, K., & Saadat, H. (2015). Contribution of marital stability to parenting styles: A cross-sectional study of Iranian mothers in intact marriages. *Journal of Child and Family Studies*, 24(7), 2155-2163.
<https://doi.org/10.1007/s10826-014-0018-1>
- Akçabozan-Kayabol, N. B., Çağ, P., Akbaş, U., Hatipoğlu Sümer, Z., Özbay, Y., Aydın, G., Karacan Özdemir, N., Tatlı, C., ve Eker Durmuş, E. (2023). Evlilik doyumu ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Neşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 13(1), 309-324.
- Baker, S. (2018). The effects of parenting on emotion and self-regulation. In Sanders, M., Morawska, A. (eds), *Handbook of parenting and child development across the lifespan*. Springer, https://doi.org/10.1007/978-3-319-94598-9_10
- Baumrind, D. (2013). Authoritative parenting revisited: History and current status. In R. E. Larzelere, A. S. Morris, & A. W. Harrist (Eds.), *Authoritative parenting: Synthesizing nurturance and discipline for optimal child development* (pp. 11-34). American Psychological Association.
<https://doi.org/10.1037/13948-002>
- Bavelas, J. B., & Segal, L. (1982). Family systems theory: Background and implications, *Journal of Communication*, 32(3), 99-107.
<https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1982.tb02503.x>
- Bayındır, B. (2019). 48-72 aylık çocuklar için öz düzenleme becerileri ölçeği'nin geliştirilmesi ve çocukların öz düzenleme beceri düzeyleri ile annelerine bağlanma biçimleri, annelerin ebeveyn davranışları ve psikolojik sağlıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi.
- Bedge, Z ve Özyürek, A. (2016). Öğretmen ve anne baba tutumlarının okul öncesi dönem çocuklarının problem çözme becerilerine etkisi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 204-232.
<https://www.doi.org/10.17539/aej.07642>
- Berk, L. E., & Meyers, A. B. (2015). *Infants, children, and adolescents*. Pearson.
- Bodrova, E., & Leong, D. J. (2008). Developing self-regulation in kindergarten: Can we keep all the crickets in the basket? *Young Children*, 63(2), 56-58.
- Bornstein, M. H., & Lansford, J. E. (2014). Parenting. In *Handbook of cultural developmental science* (pp. 259-277). Psychology Press.
- Cadima, J., Enrico, M., Ferreira, T., Verschueren, K., Leal, T., & Matos, P. M. (2016). Self-regulation in early childhood: The interplay between family risk, temperament and teacher-child interactions. *European Journal of Developmental Psychology*, 13(3), 341-360.
<https://doi.org/10.1080/17405629.2016.1161506>

- Chen, X. (1994). Family conditions, parental acceptance, social competence and aggression in chinese children. *Social Development*, 3(3), 269-290. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9507.1994.tb00045.x>
- Cole, P. M., Armstrong, L. M., & Pemberton, C. K. (2010). The role of language in the development of emotion regulation. In S. D. Calkins, & M. Bell (Eds.), *Child development at the intersection of emotion and cognition: Human brain development* (pp. 59–77). American Psychological Association
- Constant, E., Leuchtmann, L., Christophe, V., Bodenmann, G., Gabrielli, F., Ott, L., & Nandrino, J. L. (2020). Effect of marital satisfaction on self-regulation efforts in couples: Value of heart rate variability measurements. *Scandinavian Journal of Psychology*, 61(4), 574-581.
- Cox, M., & Paley, B. (1997). Families as systems. *Annual Review of Psychology*, 48, 243-267. <https://doi.org/10.1146/annurev.psych.>
- Cox, M. J., & Paley, B. (2003). Understanding families as systems. *Current Directions in Psychological Science*, 12, 193–196. <https://doi.org/10.1111/1467-8721.01259>
- Cui, M., & Conger, R. D. (2008). Parenting behavior as mediator and moderator of the association between marital problems and adolescent maladjustment. *Journal of Research on Adolescence*, 18(2), 261-284. <https://doi.org/10.1111/j.1532-7795.2008.00560.x>
- Cummings, E. M., & Davies, P. T. (2010). *Marital conflict and children: An emotional security perspective*. New York, NY: Guilford Press.
- Cummings, E. M., & Keller, P. S. (2006). Marital Discord and Children's Emotional Self-Regulation. In D. K. Snyder, J. Simpson, & J. N. Hughes (Eds.), *Emotion regulation in couples and families: Pathways to dysfunction and health* (pp. 163-182). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/11468-008>
- Çukur, A. (1994). *Kurum Bakımı Altında Bulunan Okul Öncesi Dönemi Çocukların Bilişsel Gelişim Düzeylerinin İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi.
- Davies, P. T., & Cummings, E. M. (1994). Marital conflict and child adjustment: An emotional security hypothesis. *Psychological Bulletin*, 116(3), 387-411. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.116.3.387>
- Davies, P. T., Martin, M. J., Sturge-Apple, M. L., Ripple, M. T., & Cicchetti, D. (2016). The distinctive sequelae of children's coping with interparental conflict: Testing the reformulated emotional security theory. *Developmental Psychology*, 52(10), 1646-1665. <https://doi.org/10.1037/dev0000170>
- Eisenberg, N., Spinrad, T., Fabes, R., Reiser, M., Cumberland, A. ve Shepard, S. (2004). The relations of effortful control and impulsivity to children's resiliency and adjustment. *Child Development*, 75, 25-46.
- Eisenberg, N., Vidmar, M., Spinrad, T. L., Eggum, N. D., Edwards, A., Gaertner, B., & Kupfer, A. (2010). Mothers' teaching strategies and children's effortful control: A longitudinal study. *Developmental Psychology*, 46(5), 1294-1308. <https://doi.org/10.1037/a0020236>
- Erel, O., & Burman, B. (1995). Interrelatedness of marital relations and parent-child relations: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin*, 118(1), 108-132. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.118.1.108>
- Erol, A. ve İvrendi, A. (2018). 4-6 yaş çocuklarına yönelik öz-düzenleme becerileri ölçeğinin geliştirilmesi (anne formu). *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 44(44), 178-195.
- Frosch, C. A., Mangelsdorf, S. C., & McHale, J. L. (2000). Marital behavior and the security of preschooler-parent attachment relationships. *Journal of Family Psychology*, 14(1), 144-161. <https://doi.org/10.1037/0893-3200.14.1.144>
- Froyen, L. C., Skibbe, L. E., Bowles, R. P., Blow, A. J., & Gerde, H. K. (2013). Marital satisfaction, family emotional expressiveness, home learning environments, and children's emergent literacy. *Journal of Marriage and Family*, 75(1), 42-55. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2012.01035.x>
- Grolnick, W. S. (2003). The psychology of parental control. How well-meant parenting backfires. *Journal of Developmental & Behavioral Pediatrics* 25(1), 69-70 <https://www.doi.org/10.1097/00004703-200402000-00016>
- Grolnick, W. S., & Farkas, M. (2002). Parenting and the development of children's self-regulation. In M. H. Bornstein (Ed.), *Handbook of parenting: Practical issues in parenting* (2nd ed., pp. 89-110). Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Grych, J. H. (2002). Marital relationships and parenting. In M. H. Bornstein (Ed.), *Handbook of parenting: Social conditions and applied parenting* (2nd ed., pp. 203–225). Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Harma, M. (2008). *Ana-baba kontrol davranışlarının ve aile içi çatışmanın ergenlerin öz-denetim becerileri ve uyumları üzerindeki etkileri*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi.
- Hayes, A. F. (2017). *Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis: A regression-based approach*. Guilford Press.
- Hofmann, W., Schmeichel, B. J., & Baddeley, A. D. (2012). Executive functions and self-regulation. *Trends in Cognitive Sciences*, 16(3), 174-180. <https://doi.org/10.1016/j.tics.2012.01.006>
- Huang, C.-Y., Shen, A. C.-T., Li, X., & Feng, J. Y. (2024). Happy parents, happy kids: Marital happiness, parenting styles, and children's behavioral outcomes in chinese societies. *Family Relations: An Interdisciplinary Journal of Applied Family Studies*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1111/fare.12997>
- Karabulut-Demir, E. ve Şendil, G. (2008). Ebeveyn Tutum Ölçeği (ETÖ). *Türk Psikoloji Yazıları*, 11(21), 15-25.
- Karremen, A., van Tuijl, C., van Aken, M. A. G., & Dekovic, M. (2006). Parenting and self-regulation in preschoolers: A meta-analysis. *Infant and Child Development*, 15(6), 561-579. <https://doi.org/10.1002/icd.478>
- Katılmış, H. (2023). *Okul öncesi dönemde çocuğu olan annelerin öz kontrol ve öz yönetim algılarının evlilik uyumuyla ve çocuklarının düzenleme becerileriyle ilişkisinin incelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.
- Kirby, J.S. (2005). *A study of the marital satisfaction levels of participants in a marriage education course*. (Unpublished Doctoral Dissertation) University of Louisiana, Monroe.
- Kiss, M., Fehete, G., Pop, M., & Susa, G. (2014). Early childhood self-regulation in context: Parental and familial environmental influences. *Cognition, Brain, Behavior: An Interdisciplinary Journal*, 18(1), 55-85.
- Korucu, I., Ayturk, E., Finders, J. K., Schnur, G., Bailey, C. S., Tominey, S. L., & Schmitt, S. A. (2022). Self-regulation in preschool: Examining its factor structure and associations with pre-academic skills and social-emotional competence. *Frontiers in Psychology*, 12, Article 717317. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.717317>
- Kulaksızoğlu, A. (1997). Çocuk yetiştirme tutumları ve kişilik. *Ergenlik psikolojisi* içinde (s. 117-120). Remzi Kitabevi.
- Lau, E. Y. H., & Power, T. G. (2020). Coparenting, parenting stress, and authoritative parenting among Hong Kong Chinese

- mothers and fathers. *Parenting: Science and Practice*, 20(3), 167-176. <https://doi.org/10.1080/15295192.2019.1694831>
- Liao, Y., & Lin, X. (2025). Parenting styles and problem behaviors in Chinese preschoolers: The role of child gender and self-regulation. *Personality and Individual Differences*, 241, 113194.
- Lindahl, K. M., & Malik, N. M. (2011). Marital conflict typology and children's appraisals: The moderating role of family cohesion. *Journal of Family Psychology*, 25(2), 194-201. <https://doi.org/10.1037/a0022888>
- Liu, C., Wang, S., & Xie, H. (2024). Marital adjustment and children's early learning behaviors: The mediating role of maternal involvement and parenting. *Family Relations: An Interdisciplinary Journal of Applied Family Studies*, 73(3), 1781-1798. <https://doi.org/10.1111/fare.12999>
- Liu, L., & Wang, M. (2015). Parenting stress and harsh discipline in China: The moderating roles of marital satisfaction and parent gender. *Child Abuse & Neglect*, 43, 73-82.
- McClelland, M. M., Acock, A. C., Piccinin, A., Rhea, S. A., & Stallings, M. C. (2013). Relations between preschool attention span-persistence and age 25 educational outcomes. *Early Childhood Research Quarterly*, 28, 314-324. <https://www.doi.org/10.1016/j.ecresq.2012.07.008>
- McClelland, M. M., & Cameron, C. E. (2012). Self-regulation in early childhood: Improving conceptual clarity and developing ecologically valid measures. *Child Development Perspectives*, 6(2), 136-142. <https://doi.org/10.1111/j.1750-8606.2011.00191.x>
- Montroy, J. J., Bowles, R. P., Skibbe, L. E., McClelland, M. M., & Morrison, F. J. (2016). The development of self-regulation across early childhood. *Developmental Psychology*, 52(11), 1744-1762. <https://doi.org/10.1037/dev0000159>
- Olson, S. L., Bates, J. E., & Bayles, K. (1990). Early antecedents of childhood impulsivity: The role of parent-child interaction, cognitive competence, and temperament. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 18(3), 317-334. <https://doi.org/10.1007/BF00916568>
- Oruç, A. (2012). *Öz düzenlemeli öğrenmenin okuduğunu anlamaya, tutuma ve üst bilişsel düşünmeye etkisi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bülent Ecevit Üniversitesi.
- Özabacı N. ve Erkan, Z. (2017). *Aile Danışmanlığı: Kuram ve Uygulamalara Genel Bir Bakış*. Pegem Akademi.
- Pedro, M. F., Ribeiro, T., & Shelton, K. H. (2012). Marital satisfaction and partners' parenting practices: The mediating role of coparenting behavior. *Journal of Family Psychology*, 26(4), 509-522. <https://doi.org/10.1037/a0029121>
- Rimm-Kaufman, S. E., Curby, T. W., Grimm, K. J., Nathanson, L., & Brock, L. (2009). The contribution of children's self-regulation and classroom quality to children's adaptive behaviors in the kindergarten classroom. *Developmental Psychology*, 45, 958-972. <https://doi.org/10.1037/a0015861>
- Robson, D. A., Allen, M. S., & Howard, S. J. (2020). Self-regulation in childhood as a predictor of future outcomes: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin*, 146(4), 324-354. <https://doi.org/10.1037/bul0000227>
- Schmitt, S. A., Pratt, M. E., & McClelland, M. M. (2014). Examining the Validity of Behavioral Self-Regulation Tools in Predicting Preschoolers' Academic Achievement. *Early Education and Development*, 25(5), 641-660. <https://doi.org/10.1080/10409289.2014.850397>
- Slot, P. L., Mulder, H., Verhagen, J., & Leseman, P. P. M. (2017). Preschoolers' cognitive and emotional self-regulation in pretend play: Relations with executive functions and quality of play. *Infant and Child Development*, 26(6), 1-21. <https://doi.org/10.1002/icd.2038>
- Sokolsky, D. M. ve Hendrick, S. S. (1999). Marital Satisfaction. *American Journal of Family Therapy*. 26(1), 39.
- Şahin Zeteroğlu E. (2014). *Altı yaşındaki çocukların anne baba tutumları ile çoklu zekâ alanları ve grup içi etkinlik düzeyleri arasındaki ilişki*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Uludağ Üniversitesi.
- Tekin, S. S. (2022). *Ebeveynlik stilleri ile 48-72 aylık çocukların duygu düzenleme becerileri ve öz düzenleme becerileri arasındaki ilişki*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Maltepe Üniversitesi.
- Terzi Işık, Ş. (2000). *İlköğretim okulu altıncı sınıf öğrencilerinin kişilerarası problem çözme beceri algularının bazı değişkenler açısından incelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi.
- Tozduman Yaralı, K. ve Güngör Aytar, A. (2017). Okul öncesi dönem çocuklarının davranışlarının öz düzenleme becerileri yönünden incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(3), 856- 870. <http://dx.doi.org/10.17860/mersinefd.291209>
- Varlı, B. (2020). *Okul öncesi dönemde ebeveyn tutumu ve davranış problemleri arasındaki ilişkide öz düzenlemenin aracı rolü*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Şehir Üniversitesi.
- Xiao, X. (2025). The effects of parental marital quality on preschool children's social-emotional competence: The chain mediating model of parent-child and sibling relationships. *Infant Mental Health Journal: Infancy and Early Childhood*, 46(1), 15-29. <https://doi.org/10.1002/imhj.22148>
- Yang, L., Liu, S., Wang, M., & Fu, C. (2023). Mediating effect of parental harsh discipline on the relationship between parental marital satisfaction and children's life satisfaction in China. *Current Psychology*, 42(3), 2229-2242.
- Zhang, Y., Xie, R., Yan, R., Wang, D., Ding, W., & Sun, B. (2024). Bidirectional longitudinal relationships between parents' positive co-parenting, marital satisfaction, and parental involvement. *Journal of Social and Personal Relationships*, 41(7), 1892-1912. <https://doi.org/10.1177/02654075241231010>
- Zimmerman, B. J. (2000). Attaining self-regulation: A social cognitive perspective. P. M. Boekaerts ve M. Zeidner (Yay. haz.). *Handbook of self regulation* içinde (s. 13-39). Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-012109890-2/50031-7>

Extended Abstract

Introduction

The preschool period has a crucial role in children's cognitive, motor, language, and psycho-social development (Bayındır, 2016). During this childhood period, children develop multiple skills that they will use throughout their lives. The family and parents, which are the essential building blocks of society, have a great effect on the acquisition of these skills. The environment in which the child lives should be enriched, a positive upbringing style should be adopted, and his/her development should be supported with various stimuli (Çukur, 1994). The parent-child relationship, the attitude of the parents, the communication between the parents, and the quality of the relationship constitute the structure of the family (Bavelas & Segal, 1982). Family is a social-cultural system with interconnected and mutual interaction (Özabacı & Erkan, 2017). Therefore, a holistic approach should be taken to the factors that affect the child's development during the growth process from infancy to adulthood. In this context, it is thought that the parental attitude and marital satisfaction may have an effect on the development of cognitive skills, executive functions, and self-regulation skills. Self-regulation is the ability of individuals to maintain attention, postpone their desires and wishes, adapt to social rules, and control their emotions (Berk & Meyers, 2015). It is the capacity to control and sustain effortful attention towards a specific goal and to adapt to the environment by adapting their impulses, emotions, and behaviors (Bodrova & Leong, 2008). Zimmerman (2000) defines self-regulation as social environment-specific processes used within a cyclical context to achieve individual goals. Children with weak self-regulation skills may have behavioral problems and difficulty adapting to society and social rules (Eisenberg et al., 2004). A recent study revealed that children with high self-regulation skills in early childhood are better at managing interpersonal communication and have better mental and spiritual health in later periods (Robson et al., 2020). In this study, it is expected that parents' marital satisfaction levels will positively predict the self-regulation skills of their children who continue to preschool.

Marriage is at the core of the concept of family as the building block of society. Marital satisfaction is the psychological satisfaction that spouses receive from positive or negative experiences in marriage as a result of the relationship between spouses being affected by environmental and personal factors (Sokolski & Hendrik, 1999). According to Kirby (2005), marital satisfaction is the individual's perception, feelings, and perspective on marriage. The quality of marital harmony can be reflected in the interaction within the family. As the conflict between spouses increases and the quality of the marriage decreases, the emotional, physical, and cognitive development of the children is negatively affected. Incompatibility between mothers and fathers and poorly managed conflicts between couples can lead to behavioral problems in children. Self-regulation skills are the basic function in managing problem behaviors. Bandura (1979) emphasizes in his social learning theory that children learn this function by observing the world. The most frequently seen role models in early childhood are parents. How the conflict between spouses is managed, the interest and respect towards each other, and the attitude of the mother or father towards each other are reflected in the child like a mirror. In this context, in the current study, it is expected that the authoritative parenting attitudes of mothers and fathers will

have a mediating role in the relationship between marital satisfaction and preschool children's self-regulation skills.

Parents who adopt an authoritative attitude are closely interested in the child's development, avoid a punitive approach, and do not set strict rules (Varlı, 2020). Parents who show this attitude know that the child is unique and allow him to realize his abilities and potential. However, they do not withhold attention and love from the child through discipline. They meet the child's basic needs such as education, health, nutrition, and protection (Kulaksızoğlu, 1997). The negative emotions and behaviors that arise when parents are not satisfied with their marital relationships can be transferred to parent-child interactions. For example, a study has shown that mothers with lower levels of marital satisfaction use physical punishment more towards their children, and this has negative effects on children's life satisfaction (Yang et al., 2023). Children with authoritative parents develop self-confidence, are accepted as individuals, and are loved unconditionally. In a family environment with healthy boundaries and rules, the child gains behavioral regulation skills and emotional regulation more easily. For example, a recent study reported that parents' authoritative approaches positively predicted preschool children's self-regulation skills (Liao & Lin, 2025). In conclusion, previous evidence highlights the potential mediating role of authoritative parenting in the relationship between mothers' and fathers' marital satisfaction levels and their children's self-regulation skills while attending preschool. In this context, the aim of the current study was to examine the mediating role of authoritative parenting style in the relationship between marital satisfaction and preschool children's self-regulation skills. For this purpose, the following hypotheses were adopted in the current study:

H1: Marital satisfaction will significantly predict self-regulation skills in a positive direction.

H2: Marital satisfaction will significantly predict authoritative parenting attitudes in a positive direction.

H3: Authoritative parenting attitudes will significantly predict self-regulation skills in a positive direction.

H4: Authoritative parenting attitudes will mediate the relationship between marital satisfaction and self-regulation skills.

Method

The study adopted a convenient sampling method. The participant group of the study consisted of a total of 376 parents (348 mothers and 28 fathers) aged between 25 and 47, with children aged 48-72 months attending three independent kindergartens in the city center of Afyonkarahisar in the spring semester of the 2023-2024 academic year. The mean age of the participants was 34.48 (SD= 4.81). The participants completed the Marital Satisfaction Scale, the Parent Attitude Scale, the Instrument for Measuring Self-Regulation Skills of 4-6-Year-Old Children (Mother Form), and a demographic form. Descriptive statistics and correlation analyses of the study were conducted using the SPSS .23 software program. The MACRO program developed by Hayes (2017) was used to test the mediating role of authoritative parenting style in the relationship between marital satisfaction of mothers and fathers and self-regulation skills of preschool children. Marital satisfaction of mothers and fathers was included in the analysis as an independent variable, self-regulation skills of preschool children as a dependent variable, and authoritative parenting style as a mediating variable.

Results

The correlational findings demonstrated that marital satisfaction was associated positively with the authoritative parenting attitude and self-regulation skills. Also, authoritative parenting attitude was associated positively with self-regulation skills. According to the mediating analysis findings, marital satisfaction positively predicted self-regulation skills. When authoritative parenting attitude as a mediating variable was included in the analysis, marital satisfaction positively predicted authoritative parenting attitude, and authoritative parenting attitude positively predicted self-regulation skills. However, the predictive effect of marital satisfaction on self-regulation skills decreased although it was still statistically significant. In addition, the findings showed that the indirect effect was also significant. In conclusion, the findings showed that the authoritative parenting style partially mediated the relationship between marital satisfaction and children's self-regulation skills.

Discussion

This study aimed to examine the direct relationships between parents' marital satisfaction, authoritative parenting attitudes, and their children's self-regulation skills and the mediating role of authoritative parenting attitudes in the relationship between marital satisfaction and self-regulation skills. First, the findings showed significant direct relationship results between the research variables. Second, the research findings indicated that the authoritative parenting attitudes undertook a mediating role in the relationship between marital satisfaction and self-regulation skills. The current study provides the first evidence of the relationships between the current variables. Therefore, it is expected that the research findings will contribute to the gap in the literature and guide future prevention and intervention initiatives. First, the positive predicting effect of marital satisfaction on their children's self-regulation skills is consistent with the literature (Cummings & Keller, 2006; Harma, 2008; Katılmış, 2023). Second, previous studies support the positive relationship between marital satisfaction and authoritative parenting attitude (Ahmadi ve Saadat, 2015; Huang et al., 2024). Third, the current findings indicating that authoritative parenting attitude positively predicted self-regulation skills are in congruent with previous studies (Baker, 2018). Lastly, the mediating role of authoritative parenting attitude in the relationship between marital satisfaction and self-regulation skills in the present study received support from the literature. Several previous studies have found the mediating role of parenting in the relationship between marital quality and children's development. For example, a study conducted in the Chinese population showed that harsh disciplinary parenting played a mediating role in the relationship between marital satisfaction and children's life satisfaction (Yang et al., 2023). Similarly, Cui and Conger (2008) analyzed data from American families and found that negative parenting behaviors such as harsh parenting and hostility were associated with marital problems and adolescent maladjustment.

To the best of our knowledge, the current study is the first to examine the mediating role of authoritative parenting in the relationship between parents' marital satisfaction and their children's self-regulation skills. The findings are expected to guide future studies, preventive interventions, and intervention efforts. This study highlights that increasing mothers' and fathers' marital satisfaction and authoritative parenting

approaches are promising targets for improving the levels of preschool children with self-regulation problems.

Author Contributions

All authors contributed equally to all stages of the manuscript. All authors read and approved the final version of the study.

Ethics Committee Approval

This study was conducted with the approval of the Social and Human Sciences Scientific Research and Publication Ethics Committee of Afyon Kocatepe University (Protocol No. 263815), granted at the meeting dated 17 April 2024 (Decision No. 2024/132).

Conflict of Interest Statement

The authors declare that there is no conflict of interest with any institution or individual within the scope of this study.